

MỘT SỐ GIẢI PHÁP NÂNG CAO CHẤT LƯỢNG TUYỂN SINH ĐẠI HỌC TỪ THỰC TIỄN CÔNG TÁC TUYỂN SINH Ở TRƯỜNG ĐẠI HỌC THỦ DẦU MỘT

Nguyễn Đức Nghĩa

Đại học Quốc gia thành phố Hồ Chí Minh

TÓM TẮT

Trường Đại học Thủ Dầu Một được thành lập năm 2009. Qua 5 năm hoạt động, trường đã trở thành chọn lựa hàng đầu cho thí sinh trên địa bàn tỉnh Bình Dương, “thương hiệu” của nhà trường trong cộng đồng tăng nhanh, thu hút số lượng thí sinh đăng ký dự thi ngày càng nhiều. Công tác tuyển sinh ở Trường Đại học Thủ Dầu Một bước đầu đã có những kết quả rất khả quan, đây là một trong các tiền đề cho đảm bảo quá trình đào tạo tiếp theo được ổn định. Trong thời gian tới, trường vẫn còn một số khó khăn cần vượt qua trong công tác tuyển sinh để cải thiện chất lượng thí sinh đầu vào, vừa đảm bảo chất lượng sinh viên vừa tránh bị lệ thuộc nguồn tuyển từ các trường khác.

Từ khóa: tuyển sinh, chất lượng, đào tạo

*

1. Đặt vấn đề

Kể từ khi thực hiện kỳ thi tuyển sinh đại học cao đẳng theo phương án "ba chung" (chung đề thi, chung đợt thi và ngày thi, sử dụng chung kết quả thi – điểm sàn), công tác tuyển sinh đại học, cao đẳng đã đạt được nhiều kết quả đáng ghi nhận. Kỳ thi "ba chung" đã góp phần giảm bớt căng thẳng, tốn kém cho xã hội, giảm số lượng thí sinh đăng ký và dự thi "ảo", có tác dụng tích cực đến việc chọn trường, chọn ngành học của thí sinh, góp phần nâng cao chất lượng tuyển chọn của các trường; từ khi mở thêm các cụm thi tại Vinh, Quy Nhơn, Cần Thơ và Hải Phòng) còn góp phần giảm số lượng thí sinh tập trung về các thành phố lớn (Hà Nội và thành phố Hồ Chí Minh).

Tuy có nhiều điểm tích cực, song, phương thức thi tuyển sinh "ba chung" vẫn

bộc lộ một số khiếm khuyết cần phải khắc phục. Với việc thi chung đề, chung môn thi, một số trường gặp khó khăn trong việc tự chủ tuyển thí sinh dựa vào điểm của một hoặc một số môn thi nào đó phù hợp với yêu cầu của từng ngành đào tạo có tính đặc thù; khó khăn trong trường hợp muốn tự chủ xây dựng tiêu chí tuyển sinh cho từng ngành học, chủ động vận hành hoạt động tuyển sinh (trong một năm có thể tuyển sinh thành nhiều đợt). Đặc biệt là vấn đề cạnh tranh tuyển sinh đối với những trường có cùng điều kiện về cơ sở vật chất, năng lực đào tạo, trường công lập và trường dân lập... Trong thời gian gần đây, tình hình thiếu nguồn tuyển sinh ngày càng trầm trọng khiến một số trường địa phương và trường ngoài công lập chỉ tuyển được vài chục phần trăm so với chỉ tiêu năng lực đào tạo của nhà trường.

Trong bối cảnh các trường đại học, cao đẳng đang nỗ lực tìm giải pháp nâng cao chất lượng công tác tuyển sinh, chúng tôi trình bày một số điểm tích cực trong công tác tuyển sinh ở Trường Đại học Thủ Dầu Một với mong muốn giúp các cơ sở đào tạo đại học có cùng điều kiện chia sẻ kinh nghiệm ban đầu.

2. Tình hình tuyển sinh ở Trường Đại học Thủ Dầu Một

Không kể Đại học Quốc gia thành phố Hồ Chí Minh bao gồm sáu trường đại học thành viên với 2/3 diện tích nằm trên địa bàn Bình Dương, tỉnh Bình Dương hiện có tám trường đại học là:

- Trường Đại học Thủ Dầu Một,
- Trường Đại học Bình Dương,
- Trường Đại học Kinh tế Kỹ thuật Bình Dương,
- Trường Đại học Quốc tế Miền Đông,
- Trường Đại học Ngô Quyền (Trường Sĩ Quan Công Binh),

- Trường Đại học Việt Đức,
- Trường Đại học Mở thành phố Hồ Chí Minh (cơ sở Bình Dương),
- Trường Đại học Thủy Lợi (cơ sở Bình Dương),

Trong tám trường đại học kể trên, có bốn trường đặt dưới sự quản lý trực tiếp của tỉnh Bình Dương là Trường Đại học Thủ Dầu Một, Trường Đại học Bình Dương, Trường Đại học Kinh tế Kỹ thuật Bình Dương, Trường Đại học Quốc tế Miền Đông. Đây cũng là những đơn vị đào tạo nguồn nhân lực trình độ đại học chủ yếu cho địa phương.

Những năm gần đây, mặc dù số lượng thí sinh dự thi tốt nghiệp trung học phổ thông (THPT) và đăng ký dự thi (ĐKDT) tuyển sinh đại học, cao đẳng (ĐH, CĐ) trên cả nước liên tục giảm, nhưng số lượng thí sinh của tỉnh Bình Dương trong các kỳ thi tương ứng ở mức khá ổn định (bảng 1).

Bảng 1: Số lượng thí sinh thi tốt nghiệp THPT và ĐKDT tuyển sinh ĐH, CĐ của cả nước và của tỉnh Bình Dương 2011 – 2014

Số lượng thí sinh	2011	2012	2013	2014
thi tốt nghiệp THPT cả nước	1.053.081	963.571	946.064	910.831
thi tốt nghiệp THPT tỉnh Bình Dương	8.738	7.859	7.232	7.891
ĐKDT tuyển sinh ĐH, CĐ cả nước	1.964.598	1.812.592	1.710.983	~1,4 triệu
ĐKDT tuyển sinh ĐH, CĐ của tỉnh Bình Dương	15.664	14.681	15.125	14.100

Trong bối cảnh chung như vậy, Trường Đại học Thủ Dầu Một là một minh chứng cho sự đầu tư đúng hướng, hiệu quả của tỉnh Bình Dương cho một cơ sở giáo dục đại học công lập trên địa bàn.

Được thành lập từ tháng 10/2009 trên cơ sở nâng cấp từ Trường Cao đẳng Sư phạm Bình Dương, Trường Đại học Thủ Dầu Một chỉ bắt đầu tổ chức thi tuyển sinh từ năm 2011. Chỉ tiêu tuyển sinh liên tục tăng do đội ngũ giảng viên tăng nhanh và

từ đó được phép mở thêm nhiều ngành đào tạo mới. Từ 12 ngành đại học và 14 ngành cao đẳng ở năm 2011, cơ cấu đào tạo của trường đã chuyển thành 22 ngành đại học và 10 ngành cao đẳng trong khóa tuyển sinh 2014. Chỉ sau 4 năm tuyển sinh, Trường Đại học Thủ Dầu Một đã có những chuyển biến mạnh mẽ cả về chất lẫn về lượng, nhanh chóng vươn lên và vượt trên các trường đại học khác trong tỉnh. Nếu vào năm 2011, chỉ tiêu tuyển sinh bậc đại học

của trường chỉ chiếm 34% tổng chỉ tiêu tuyển sinh của tỉnh thì đến năm 2014, Trường Đại học Thủ Dầu Một đã nâng lên

mức 45% tổng chỉ tiêu tuyển sinh đại học của tỉnh (bảng 2).

Bảng 2: Chỉ tiêu tuyển sinh của các trường đại học do tỉnh quản lý

	2011	2012	2013	2014
Trường ĐH Thủ Dầu Một	1200 ĐH 600 CĐ	2100 ĐH 1550 CĐ	2300 ĐH 1000 CĐ	2800 ĐH 900 CĐ
Trường ĐH Quốc tế Miền Đông	1000 ĐH	1000 ĐH	1000 ĐH 500 CĐ	1000 ĐH 500 CĐ
Trường ĐH Bình Dương	1800 ĐH 600 CĐ	1800 ĐH 600 CĐ	1800 ĐH 1000 CĐ	1800 ĐH 1000 CĐ
Trường ĐH Kinh tế Kỹ thuật Bình Dương	500 ĐH 1200 CĐ	1000 ĐH 1200 CĐ	800 ĐH 1200 CĐ	600 ĐH 800 CĐ

Hơn thế nữa, cùng với việc tăng chỉ tiêu tuyển sinh bậc đại học, trường đã giảm dần chỉ tiêu đào tạo bậc cao đẳng, kéo tỉ lệ tuyển sinh cao đẳng/đại học từ gần 75% ở năm 2012 chỉ còn 32% ở năm 2014 này. Như vậy, chỉ sau bốn năm, hình bóng Trường Cao đẳng Sư phạm tiền thân đã xóa nhòa, thay bằng hình ảnh một trường đại

học đa ngành đang phát triển vững chắc. Uy tín và “thương hiệu” của nhà trường trong cộng đồng tăng nhanh, thu hút được số lượng thí sinh đăng ký dự thi ngày càng nhiều. Chỉ trong bốn năm, dù số lượng thí sinh cả nước liên tục giảm, nhưng số thí sinh đăng ký dự thi vào Trường Đại học Thủ Dầu Một đã tăng gấp 3 lần (bảng 3).

Bảng 3: Số lượng thí sinh đăng ký dự thi tuyển sinh đại học, cao đẳng ở Bình Dương và vào Trường Đại học Thủ Dầu Một

	2011	2012	2013	2014
Số lượng thí sinh ĐKDT tuyển sinh ĐH, CĐ của tỉnh Bình Dương	15.664	14.681	15.125	14.100
Tổng số thí sinh ĐKDT tuyển sinh ĐH, CĐ vào Trường ĐH Thủ Dầu Một	3.945	5.882	10.360	12.146
Số lượng thí sinh Bình Dương ĐKDT vào Trường ĐH Thủ Dầu Một (% tổng thí sinh của Bình Dương)	2.593 (16,6%)	4214 (28,7%)	5.530 (36,6%)	5.611 (39,8%)
% thí sinh Bình Dương so với tổng thí sinh ĐKDT vào Trường ĐH Thủ Dầu Một	65,7%	71,6%	53,4%	46,2%
% sinh viên từ các địa phương khác trúng tuyển vào Trường ĐH Thủ Dầu Một (kể cả bậc CĐ)	36%	37,5%	45%	

Điều đáng chú ý là Trường Đại học Thủ Dầu Một trở thành chọn lựa hàng đầu cho thí sinh trên địa bàn tỉnh khi % tổng số thí sinh đăng ký dự thi của tỉnh Bình Dương chọn Trường Đại học Thủ Dầu Một ngày càng

tăng, từ chỉ ở mức 16,6% của năm tuyển sinh đầu tiên (2011) đã lên gần 40% ở năm 2014.

Nhưng tín hiệu đáng mừng hơn, đó là nếu tính theo tổng số thí sinh đăng ký dự thi vào Trường Đại học Thủ Dầu Một thì tỉ lệ

thí sinh của Bình Dương lại giảm dần. Điều này cho thấy sức thu hút của Trường Đại học Thủ Dầu Một không chỉ hạn hẹp trong địa bàn tỉnh mà đã bắt đầu vươn xa hơn ra các tỉnh thành lân cận, đặc biệt là khu vực Tây Nguyên, Nam Trung Bộ, Đông Nam Bộ (kể cả thành phố Hồ Chí Minh, có gần 300 thí sinh trong năm 2014). Hệ quả của điều này là ảnh hưởng trong khu vực của Trường Đại học Thủ Dầu Một ngày càng tăng khi ngày càng có nhiều sinh viên từ các địa phương khác đến học tại trường.

3. Những khó khăn cần tiếp tục vượt qua

Các số liệu trên cho thấy tuyển sinh đầu vào bậc đại học của Trường Đại học Thủ Dầu Một bước đầu đã có những kết quả rất khả quan, một trong các tiền đề cho đảm bảo quá trình đào tạo tiếp theo được ổn định. Tuy nhiên, điều chưa yên tâm là chất lượng thí sinh đầu vào chưa đạt như mong muốn, thể hiện qua số lượng thí sinh đạt mức điểm sàn chưa nhiều do điểm bình quân ba môn thi thấp (bảng 4).

Bảng 4: Điểm bình quân ba môn thi (ĐBQ3MT)

	2011	2012	2013
ĐBQ3MT của thí sinh cả nước	11,07	10,98	13,49
ĐBQ3MT của thí sinh tỉnh Bình Dương	11,11	11,87	13,36
ĐBQ3MT của thí sinh Trường Đại học Thủ Dầu Một	10,06	11,98	11,82

Vì vậy, hàng năm, nhà trường vẫn phải xét tuyển khá nhiều nguyện vọng bổ sung mới đạt đủ chỉ tiêu tuyển sinh được giao.

Bảng 5: Số lượng thí sinh trúng tuyển vào Trường Đại học Thủ Dầu Một

	2011	2012	2013
Chỉ tiêu tuyển sinh bậc ĐH được giao	1.200	2.100	2.300
Số trúng tuyển theo nguyện vọng 1	778	1.268	1.533
Số trúng tuyển theo nguyện vọng bổ sung	189	879	735
Tổng số thí sinh trúng tuyển theo tất cả các nguyện vọng	967	2.147	2.268

Nguồn học sinh giỏi trực tiếp có tiềm năng ngay ở tỉnh Bình Dương là trường chuyên Hùng Vương hiện có ít thí sinh đăng ký dự thi vào Trường Đại học Thủ Dầu Một (bảng 6).

Bảng 6: Số liệu tuyển sinh đại học của Trường THPT chuyên Hùng Vương từ 2011 – 2013

	2011	2012	2013
Tổng số lượt thí sinh của Trường THPT chuyên Hùng Vương (HV)	338	414	315
Số lượt thí sinh của Trường THPT chuyên Hùng Vương thi vào Trường ĐH Thủ Dầu Một (% số thí sinh của Trường THPT chuyên Hùng Vương)	17* (5%)	40* (9,66%)	25* (7,94%)
Số lượt thí sinh của Trường THPT chuyên Hùng Vương thi vào các trường thành viên ĐHQG HCM (% số thí sinh của Trường THPT chuyên Hùng Vương)	103 (30,47%)	176 (42,51%)	120 (38,10%)

* các con số này trong thực tế còn thấp hơn vì trong các số này, số thí sinh của trường chuyên Hùng Vương “mượn” trường ĐH Thủ Dầu Một để “thi nhờ” vào các trường ĐH không tổ chức thi lần lượt theo các năm là 11, 29, 8)

Trong những năm sắp tới, cần cải thiện chất lượng thí sinh đầu vào để vừa đảm bảo chất lượng sinh viên vừa tránh bị lệ thuộc nguồn tuyển từ các trường khác.

Để cải thiện chất lượng và số lượng tuyển sinh đầu vào (bậc đại học), *giải pháp lâu dài* là nâng cao chất lượng của cả quá trình đào tạo, qui định các chuẩn đầu ra, ít nhất phải đạt các tiêu chuẩn tuyển dụng của các doanh nghiệp trên địa bàn. Bên cạnh đó cũng cần có các *biện pháp cụ thể* để tiếp cận với học sinh như tham gia các chương trình tư vấn tuyển sinh hướng nghiệp do các phương tiện truyền thông đại chúng tổ chức; cử chuyên gia tư vấn đến các trường

THPT trên địa bàn, đặc biệt là trường THPT chuyên Hùng Vương theo chương trình riêng của Trường Đại học Thủ Dầu Một; tổ chức ngày mở cửa các giảng đường, phòng thí nghiệm của trường để học sinh đến tham quan; phối hợp với Đài Truyền hình Bình Dương xây dựng các chương trình giáo dục, hướng nghiệp cho học sinh để tạo dựng hình ảnh, thương hiệu của nhà trường... Để thu hút học sinh giỏi, cần có các học bổng, giải thưởng cho các học sinh có kết quả thi tuyển xuất sắc và có kết quả học tập tốt trong những năm học tiếp theo.

**SOME SOLUTIONS TO IMPROVE THE QUALITY OF UNIVERSITY
ADMISSION DRAWN FROM PRACTICES OF UNIVERSITY ADMISSION
OF THU DAU MOT UNIVERSITY**

Nguyen Duc Nghia

Vietnam National University Ho Chi Minh City

ABSTRACT

Thu Dau Mot University was founded in 2009. After 5 years of operation, the school has become the first choice of contestants in Binh Duong province. The school's "brand" has increased in the community with rising number of contestants. The admission of Thu Dau Mot University has initially had positive results, ensuring a stable training process. In the future, there will be some difficulties in the admission the school needs to overcome to improve the quality of input students, both ensuring the quality of students and avoiding dependence upon other schools.

TÀI LIỆU THAM KHẢO

- [1] Những điều cần biết về tuyển sinh đại học, cao đẳng 2011, 2012, 2013, 2014 (NXB Giáo dục)
- [2] Dữ liệu điểm thi của thí sinh dự thi tuyển sinh đại học (cả nước) năm 2011, 2012, 2013.
- [3] Dữ liệu thi tuyển sinh đại học, cao đẳng của Trường Đại học Thủ Dầu Một (Phòng Đào tạo cung cấp).
- [4] Trường Đại học Thủ Dầu Một, *Đề án phát triển Trường Đại học Thủ Dầu Một*, Bình Dương, 2009.
- [5] Trường Đại học Thủ Dầu Một, *Chiến lược phát triển Trường Đại học Thủ Dầu Một*, Ban hành kèm Quyết định 248/QĐ-UBND của UBND tỉnh Bình Dương, 29/1/2013.
- [6] Trường Đại học Thủ Dầu Một, *Báo cáo tổng kết 5 năm hoạt động (2009 - 2014)*, tháng 5/2014.